

faa har man troet ikke at burde udelade den foreslaaede Lovbestemmelse.

Vigtigheden af, at Pigebørnene undervises i simpel Haandgjerning som et vigtigt Middelet til at vænne dem til Keenlighed, Orden og Huuslighed, tør antages at være almindelig anerkjendt. Det er en ikke lille Mangel, at Pigebørnene næsten uden Undtagelse paa Landet faae hele deres Underviisning af Mandspersoner og i Forbindelse med Drengene, og de enkelte Steder, hvor der meddeles dem Underviisning i Haandgjerning, og hvor det er lykkedes at faae til Lærere en dannet og from Kvinde, spores en kjendelig og meget velgjørende Indsigt heraf paa deres hele Væsen og Væren. — Af samme Vigtighed er det for den confirmerede Ungdom af Mandskønnet, at deres Underviisning fortsættes udover Confirmationsalderen. Uagtet de tidligere Forsøg paa at oprette Aften-skoler med saadant Formaal næsten overalt ere opgivne, saa bør man desuagtet dog ikke slippe Haabet om at udrette Noget i saa Henseende. Det synes ikke billigt at forlange af Lærerne, at de uden nogen Godtgjørelse skulle give denne Underviisning, og det kan vel ogsaa være, at der var ikke saa iblandt dem, der vare vel skikede til at indøve Læsning, Skrivning, Regning, men som ivoirigt dog ikke havde noget ret at fortælle den confirmerede Ungdom. Fremtidig vil der imidlertid af Skolefonden kunne forundes de Lærere, der holde Aften-skole, passende Bederlag; hvad derimod Afhjælpningen af den sidste paapegede Mangel angaaer, da ligger den udenfor dette Lovudkast's Omraade. — Dersom der allerede paa Landet mange Steder savnes Lærerkraft til en videre gaaende Underviisning, saa er dette endnu langt mere Tilfælde i Kjøbstæderne, hvor navnlig Haandværkslærlingerne savne Leilighed til den for de fleste af dem saa nødvendige Underviisning i Tegning. Afgangen til at tilvejebringe de fornødne Pengemidler er vel aadnet ved Bestemmelserne i denne Paragraph, men det maa derimod være Gjensidigt for særegne Foranstaltninger at tilvejebringe den fornødne Lærerkraft.

Dyrettselsen paa Landet af særegne Skoler for den confirmerede Ungdom af Mandskønnet er af Rigsdagen gjentagne Gange anerkjendt for ønskelig ved de af den gjorte Bevillinger

til høiere Bøndeskoler. Der er imidlertid langt større Sikkerhed for, at offentlige Midler hensigtsmæssigt blive anvendte paa saadanne Anstalter, naar Tilfuddene betinges af, at der i deres nærmeste eller nærmere Virkefærdes gives Dpoffrelser for deres Dprettelse eller Vedligeholdelse. Understøttelsen vil derfor rettest fremtidig tilflyde de høiere Bøndeskoler gennem Skolefondene, naar disse ere traadte ret i Virksomhed. Indtil dette skeer, vil den disse Skoler forundte Hjælp kunne udredes paa samme Maade som tidligere.

Det kan maaskee synes ikke lidet tvivlsomt, om Bestyrelsen af Skolefonden bør have den Bemyndigelse til at understøtte vordende Skolelærere, der er den indrømmet i denne Paragraph. Erfaringen har imidlertid lært, at fortrinlige, med usædvanlig Taalmodighed og Udholdenhed, begavede Lærere ofte udgaae fra Arbeidsklassen, og dersom det nu maatte skjønnes ikke at være upassende for det Offentlige at hjælpe saadanne unge Mennesker frem, der have fortrinlige Anlæg og robe Lyst til aandelig Virksomhed, men som paa Grund af Forældrenes fattigdom ellers maatte overvinde denne Lyst, saa ville Amtsskoledirectionerne og Skolerådene være de Nærmeste til at tage sig heraf. Ivoirigt maa det ogsaa bemærkes, at de, hvem Understøttelse forundes, uagtet deres unge Alder, ville kunne gjøre ikke ringe Nytte ved de Skoler, hos hvis Lærere de anbringes, og at de maaskee ikke sjældent ville kunne bevirke en Udsættelse i Forøggelsen af Lærerkraften ved en Skole med et stort Børneantal.

Det er muligt, at man ikke alle Steder vil stræbe at naae alle de i denne Paragraph for Skolefondenes Virksomhed opstillede Formaal, eller at disse noget Sted ville kunne fyldestgøres i deres fulde Omfang, men der er heller ikke noget som helst til Hinder for, at hvert enkelt Skolefond begrænses sig til det for dens District efter sammes særegne Forhold Dpnaelige og Dnskelige. Jo videre Lovgivningen bestemmer Omraadet af Skolefondens Virksomhed, med desto større Frihed kunne disse bevæge sig. For at gjøre denne Frihed større, er det derhos i Slutningen af Paragraphen bestemt, at Fondenes Bestyrelser med Samtykke af Ministeriet for Kirke- og Underviis-